

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Legénységi állományunk kiegészítése.

Irta: *Virág László* csendőrszázados.

Legénységi állományunk kiegészítése a csendőrküldeti parancsnokságok egy nagyfotóssága feladata. De mert a kiegészítés önkéntes jelentkezés útján történik a kerületi parancsnokságok jó részben arra vannak utalva, hogy saját közegek, alárendeltjeik útján hassanak oda, hogy a jelentkezők száma akkora legyen, hogy az időnként beálló legénységi fogyatékot nemcsak akárhogyan pótolni tudják, hanem, hogy a kiegészítés kellő elővigyázattal megválogatott elemek felvételével is történjék.

Jöllehet a cs. és kir. közös hadügy-, és m. kir. honvédelmi miniszter úr Ó Nagyméltóságainak e tárgyban kiadott rendeletei folytán a létszámpótlás tényleges állományú önként jelentkező egyéneknek a megszabott kötelezettség utáni, évenkénti közvetlen átadásával rendes fogyatékunknak egy jelentékeny része fedeztetik, a fogyaték pótlásának elősegítéséből az oroszlánrész mégis magára a testületünkre, illetve testületünk egyes tagjaira hárulnak.

Testületünk létszáma az általános szervezés óta majdnem megháromszorozódott, minél fogva ilyen arányokat ölt ma már a fogyaték is, s így hova-tovább mind több és több gondot okoz a kerületi parancsnokságoknak is a fogyaték pótlása.

Minél nehezebb lesz azonban a kiegészítés, annál inkább árt ez a testületünk további fejlődésének, s annál inkább száll alá a testület erkölcsi súlya, teljesítőképessége, bár ez egészsében csak akkor állana, ha bármi áron is pótolni akarnánk a mutakozó fogyatékot, illetve ha enyhítenénk azon feltételeket, melyekhez eredetileg a felvétel kövte volt.

Ha az újabb alkotó elemek silányok, végtére, — mert a régebben szolgáló legénység örökké nem szolgálhat, — maga az egész testület is ilyen lenne, ezt pedig megakadályozni mindannyiunknak erkölcsi kötelessége. Kötelességünk tehát, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel, ráteremtett jelentkezők gyűjtésével segítsük elő állományunk kiegészítését, s könnyítsük az érdekelte parancsnokságok gondját, annál is inkább, mert ezáltal magunkon is könnyítünk.

A kiegészítés azonban csak akkor lehet megközelítőleg tökéletes, ha a kerületi parancsnokságoknak a szükségleten jóval felüli számban állanak rendelkezésére ön-

kéntes jelentkezők. Mert, ha például 100 főre van szükség és csak 110—120 jelentkező áll rendelkezésre, — tekintettel arra, hogy akár a csapatnál szerzett kényes természetű fenytések, büntetések, akár testi vagy szellemi fogyatkozások miatt a jelentkezők egy jó része csendőrnök nem alkalmas, — nyilvánvaló, hogy a válogatás közöttük lehetetlen.

Azonban, ha már a szükségletet és kiegészítés nehézségeit felhoztuk, keressük azon módozatokat is, melyek ezen nehézségek megszüntetésére vezetnek.

Egészséges fejlődés csak úgy képzelhető, ha a kiegészítésben fokozódó rendszeresség és elővigyázat követetik. A felületesség, nem törődömég itt különösen meghozza káros gyümöseit.

Szolgálatunk oly nehéz, oly fárasztó, hogy annak kiartó, lelkiismeretes ellátását csakis testileg teljesen ép, jól fejlődött egészséges szervezettel várhatjuk. De szolgálatunk ezenfelül a lelkiismeretesség, becsületesség, a szellemi képesség és jó felfogás oly mértékét igényli, melyet az egyes egyénekben csak keresve lehet fel találni; tehát satnya kinézésű, gyenge szervezettel, beteges, korlátolt felfogású, a kellő elevenségét nélkülöző, iszákos, erkölcstelen életet élő, munkát nem szerető, határozatlan elemek be sem válhatnak, mert idő előtt akár testileg, akár szellemileg alkalmatlanokká válván, ismét fogyatékot idéznek elő.

Igen jelentékeny tényező lévén a csendőrnél a jó, imponáló külső, határozott fellépés, egyenes, őszinte észjárás, katonás magatartás, az olyanok sem válhatnak be, kik ezen tulajdonságokkal nem bírnak.

E szerint, nint már említettett, arra kell törekedni, hogy a szigorubb mérték mellett is álljanak fölös számban jelentkezők rendelkezésre, hogy közülök szabadon lehessen válogatni.

Kiegészítésünk lelkiismeretes keresztülvitele öt tényezőn fordul meg.

Első: aki a szerzett, vagy hozzátévett jelentkezőt a kerületi parancsnokságnak felvételre ajánlja.

Második: a kerületi parancsnokság intéző törzstisztje, ki a felvételi okmányok felülvizsgálása után a felvétel és beidőzés tárgyában határoz.

Harmadik: azon katonai, vagy honvédorvos, aki a felesletés előtt a jelentkező testi alkalmassága tekintetében véleményt nyilvánít.

Negyedik: a szárnyparancsnok, illetve helyettese, aki a felesletés előtt az orvosilag alkalmasnak talált jelent-

kezöt rövid vizsga alá vonni, s az eredményhez képest fölesketni köteles.

Ötödik: a tanosztályparancsnok, akinek legtöbb ideje és alkalma van a kezébe került nyersanyag értékét, kiképezhetőségét megbírálni, s minden oly észleletről, ami a próbacsendőr elbocsajjtását indokoltá teszi, kerületi parancsnokságának jelentést tenni a tényszerű adatok felsorolásával.

Ezen tényezők után sorolnak csak a már elméletileg kiképzett és gyakorlati szolgálatra bocsajtott próbacsendőröknek előjárói: az őrs-, járás-, szakasz-, és szárnyparancsnokok, akikre azonban már csak a purificatio legvégső munkája vár a gyakorlati próba szolgálat alatt, de mégis az ő lelkiösmeretességüktől függ, hogy csak teljesen beváló próba csendőrök véglegesítenek.

A fogyatékok elsősorban érzik azon őrs, melyen a rendszerezített létsámra hiány van, mert a rendkívüli szolgálatok, úgymint: nyomozások, felszólított szolgálatok stb. teljesítéséből mindig több jut a kisebb, mint a nagyobb létsám mellett egysékre, de mert a preventív szolgálatot sem lehet elhanyagolni a létszámbány miatt, rendes közbiztonsági állapotok mellett is terhet ró a hiány a meglévő legénységre.

Ennélfogva az őrsparancsnok is több gonddal lévén terhelve, egyenesen érdeke, hogy elsősorban ő legyen azon, hogy őrsén fogyatek lehetőleg ne állhasson elő, mit úgy érhet el, ha igazságos, helyes, jóakaró bánásmód gyakorlásával rajta van, hogy alárendelt csendőre csak az ő rajta (az őrsparancsnokon) kívül álló okok folytán gondoljon a kilépésre, illetve juthasson ilyen elhatározásra.

Másrészt pedig az őrsparancsnok kötelességének ismerje a saját maga, a szolgálat, de alárendeltjének érdeke szempontjából is, hogy az ilyen kilépési szándék rugóit, okait kifürkésze, s a kifürkészett okokat mérlegelve hasson oda, hogy az alárendeltet egy esetleg megfontolatlan lépéstől visszatartsa.

Ilyen okok pld. hogy a kilépni szándékozó csendőr a megélhetésre való minden kilitás nélkül, csupán abban bízokodva, hogy mint volt csendőr fog valami alkalmazást kapni; vagy, ugyancsak minden kilitás nélkül, női ismeretsége folytán násulás végett, vagy mert néhány száz korona megtakarított pénzzel rendelkezik és azt hiszi, hogy abból meg lehet élni — akár a testülettől megválni.

Hogy ilyen irányban sok mulasztás terheli az őrsparancsnokot, igazolja az a tény, hogy kilépett csendőrök többször maguk bevallják, hogy helytelen indokból, az adott körülmények félreismerése folytán, azokat eléggé nem mérlegelve léptek ki a testületből, s kilépésüket megbánták. Többen ezt azzal is igazolják, hogy újból belépnek testületünkbe.

Az ilyen egyének okoják balesorukért azon őrsparancsnokot is, kinek, — ha ezt el nem mulasztotta volna, — felvilágosításaira hallgattak volna.

Ebben tökéletesen igazuk is van. Mert az őrsparancsnok kötelessége ebből lelkiösmereti kérdést csinálni, s lehetőleg atyailag gondoskodni alárendelt csendőről akkor is, mikor arról van szó, hogy mi lesz azzal a kilépés után.

Alig nyugtathatja meg magát egy oly őrsparancsnok is, aki érzi és tudja, hogy alkalma lett volna egy-egy embert a testületnek is és magának is megmenteni a kártól, a biztos romlásról s ezt nem tette; s annál inkább okozhat azután az ilyen mulasztás lelkiösmeret furdalást, mert tudja van, hogy a csendőr, míg szolgál, tisztességes ellátásban részesül, s a megfontolatlan kilépés bizonytalan megélhetést nyújt kilitásba, s mert nyilvánvaló, hogy egy teljesen kiképzett csendőrt csak idők múltával lehet pótolni, s az őrsparancsnoknak is nagyobb megnyugvás egy teljesen kiképzett csendőrral együttműködni, mint a kilépő helyébe besorozni, gyakorlatilag még ki nem képzett próba csendőrrel, kinek minden lépését ellenőriznie, minden eljárását támogatnia kell.

A mint a megmondolatlan kilépések megakadályozása legelső sorban módjában áll és kötelessége is az őrsparancsnoknak, épúgy neki áll leginkább módjában és érdekében, hogy megfelelő jelentkezőket gyűjtsön és ajánljon kerületi parancsnokságának.

Erdekében áll azért, mert, ha elegendő jelentkező áll rendelkezésre, létszámbányja hamarabb nyer kiegészítést, s úgy az ő, mint az őrs terhe könnyebbedik, a felelősséget könnyebben viselheti, s az őrs megélhetése is jobban van biztosítva.

Módjában pedig azért áll leginkább, mert sokat érintkezik a néppel, melyből a jelentkezők kikerülnek, azoknak minden ügyét-baját kell hogy ősmere, s alárendelt csendőrei útján is közrehat, mindenkéfélt pedig az őrsi szabadságolások idejében az illető községi előjáróságok útján is, előmozdithatja, hogy a még a katonai fegyelemben benne levő, rátermett szabadságot katonák megösmerjék a csendőrségi szolgálat előnyeit, azon tisztességes megélhetést, melyet ezen pálya nyújt s megérelődjék bennük a szolgálatunk iránti előszeretet és azon erős elhatározás, hogy a testületbe belépve, itt keressék jövendő boldogulásukat.

A szabadságot katonák, ki az őrs beálltával, mikor a munka már kevesbedik, s mikor a munkátlanlanság réme áll előtte, a két-három évi rendszeres katonai foglalkozás, tehát a megszokott munkásság befolyása alatt áll, — különösen akkor, ha a maga és környezete anyagi viszonyai kényserhelyzetet teremtenek előtte, jó szívvel fogadja a biztos megélhetésre nyújtott alkalmat, s jobban is képes megérteni az őrségség napjaira remélhető nyugdíj, vagy polgári államszolgálatra megszerezhető igény jelentőségét és előnyeit, mint aki a katonai fegyelem és rendtől elszakva, a téli télenségekbe beleszokott.

A jó csendőr tud az általa szerett csendőrségi szolgálatról szeretettel nyilatkozni, s tud az arra való fia-

talságban hangulatot és előszeretettel kelteni testületünk iránt. Kényszerhelyzetek kihasználása, túlzott, szinte erőszakos rábeszélések azonban nem kell tért engedni, mert a főczél, hogy erős elhatározású egyének legyenek jelentkezőink, s nem olyanok, kiket a kényszer hajt, vagy, hogy úgy mondjuk, kötéllel kellett fogni.

A jelentkezőket nem szám szerint, hanem egyéni értékük szerint kell gyűjteni. Nem az a fő, hogy minél több jelentkezőről terjesszen fel az őrsparancsnok beadványt, hanem az, hogy az ajánlott jelentkező minden tekintetben be is váljék.

Lehetetlen, hogy minden őrskörletben átlagosan 3—4 jelentkezőt ne lehetne évente találni.

Természetesen ezen átlagosságot úgy kell érteni, hogy míg egyik-másik körletben 1—2-vel kevesebb található igazolt körülmények folytán (pld.: nemzetiségi vidékeken a szolgálati nyelv nem tudása folytán), addig különösen a magyarságlakta vidékeken ezen átlagos számon jóval felül lehet jelentkezőket gyűjteni.

Az átlagos 9000 főnyi létszámnál egy magas, mondjuk 25%-nyi fogyatéket véve alapul, a hiány lenne 2250 fő évenként.

Miután a múlt év végével átlag 1700 őrs működött, az átlagos 3 jelentkező véve alapul, gyűjthető lenne 5100 jelentkező, melyből mindenesetre gond nélkül lehetne a hiányt pótolni, lehetne bennük válogatni, s így bele lehetne vinni a köztudatba azt, hogy akárki nem lehet csendőr, s előállana az, hogy alkalmas jelentkezőknek is várni kellene, míg felvételüket elérhetik, illetve ennek természetes folyománya lenne, hogy a katonai szolgálat folyama alatti, vagy annak betöltése utáni azonnali jelentkezés, — minek előnyeit magyarázni felesleges, — jobban meghonosodnék.

A közvetlen át lépésnek bármiféle akadály a jelentkezőnek hátrányára lévő, minden csendőr egyén, — ha hozzá a szabadságolás napján kiszolgált katonai tanácsért fordul, — azon legyen, hogy a közvetlen való át lépés akár távirati intézkedések árán is elősegíthessék.

Magától értetődik, hogy az arra alkalmas kiszolgált katonák egy jó része, ha szolgálatunk előnyeiről fel nem világosítottak, — jelentkezési szándékával könnyen felhagy és a testületre nézve elvész. Hogy sokszor megesis az, hogy elégedő jelentkező nincs, az abban leli magyarázatát, hogy különösen az őrsparancsnokok nem eléggé érdeklődnek eziránt, — közömbösök, s nem ritka, hogy különböző ürügyek alatt az önként jelentkezőt is elutasítják, vagy a nyomtatványt, vagy az utána járásból eredő fáradságot sajnálják attól a testülettől, mely nekik igen-igen tisztességes állást, megbecsülendő kenyeret nyújt.

A járásparancsnokok magukon segítenek, ha az ilyen eljárást is ellenőrzik, s a közömbösöket leleplezik.

Igen fontos kötelessége az őrsparancsnoknak, hogy a jelentkező előléteről magát eleve tájékozza, azt alapjában megismerje, s ne támaszkodjék csupán az ille-

tékes községi előjáróság által kiállított, vagy kiállítandó erkölcsi bizonyítvány adataira, mert ezen bizonyítvány rendszerint csak azt igazolja, hogy a kérdésben forgó jelentkező polgári életében nem volt bíróság büntetve, de nem tartalmazhatja azt, hogy gyanús viseletű, kétes erkölcsű, garázda természetű, henyé életű stb., s részint felületességéből, részint tájékozatlanságából a valóságban meg nem felelő, dieserő, de chablonos kitételek is vannak bennük, melyek csak a kerületi parancsnokságok félrevezetésére alkalmasak.

Ugyanilyen felületes és chablonszerű kitételek az őrsök beadványaiban is előfordulnak.

„Polgártársai előtt jó hírből áll.” „Jó megjelenésű” stb. kitételek alkalmazatának, s csak mikor a jelentkező bevonul, látszik meg, hogy az illető őrsparancsnoknak a jelentkező megítélésére, milyen rossz érzéke van, vagy hogy milyen felületes, s nem ritkán kiderül az is, hogy a jó hírnév abban áll, hogy örült a község hogy a jelentkezőtől legalább 3 évre megszabadult s őt a csendőrség nyakába varrhatta.

Az őrsparancsnoknak tudnia kell, hogy szolgálatunkra gyenge látású, hallású, szákmellű, teli talpu, viszértágulatos, nem eléggé fejlett egyén nem alkalmas.

Az első rendszerint polgári orvos által foganatosított orvosi vizsgánál lehetőleg legyen jelen, s hasson közre, hogy ily hibákban szenvedők már általa alkalmazhatatlannak nyilváníttassanak, mert ha ez nem így történik, csak felesleges munkát okoz. Papíron lesz jelentkező, de csendőr nem válik belőle.

Sok jelentkezőnek fogalma sincs a csendőrségi szolgálat fűradalmairól, javadalmazásáról, életmódjáról és a szolgálatnak a jövőre kiható előnyeiről (nyugdíj, igényjogosultság polgári alkalmazásra) stb., mert az illető őrsparancsnok nem világosítja fel, holott ez kötelessége volna, mert egy olyan jelentkezőből, aki ezeket tudja, erős elhatározással lép a testületbe, jobb csendőr válhat, mint aki ezek tudtán kívül lép be. Az utóbbi hamar csügged, elégedetlen, s alig várja a szabadság óráját, pedig az ilyen csendőrben igazán semmi haszn nincs.

Ezen dolgokra kellene az őrsparancsnoknak egy kissé több gondot, több lelkiösmeretességet fordítani, s főleg arra törekedni, hogy az általa beadványa útján ajánlott jelentkező kifogástalan is legyen, s beadványait s az ahhoz csatolt mindenféle okmányok tartalmát illetőleg, személyes tapasztalat s utánjárás útján meggyőződése lehessen hogy azok a tárgyilagos, tiszta igazságot tartalmaznak.

Az ilyen okmányok alapján ajánlott fölösszámú jelentkezők közül könnyen válogathat a kerületi parancsnokság.

Látjuk tehát, hogy a létszám kiegészítés tekintetében is az őrsparancsnok képezi a sarkpontot, s az e téren kifejtett tevékenység — bár kötelesség, — mégis érdemszámba megy, mit igazol az a tény, hogy igen sok érdemes altiszt ily irányú buzgólkodása nyilvános meg-

dicsérés, sőt dicsérő okirattal való ellátás által méltányoltatott.

A beidézett jelentkezőnek katonai, vagy honvéd orvos által leendő megvizsgálata iránt a kerületi parancsnokság által megbízott, rendszerint a jelentkező lakhelye szerint területileg illetékes szárnyparancsnokság kell, hogy gondoskodjék.

Miután a jelentkezőnek testi alkalmassága igen lényeges feltétel, bár minden katonai és honvéd orvos tisztában kell hogy legyen azon magasabb fizikai követelményekkel, melyeket a csendőrségi szolgálat az egyéni szervezettel szemben támaszt, s rendszerint tisztában is van, mégis igen szükséges, hogy a szárnyparancsnok, illetve helyettese — hisz erre a szolgálati és bajtársi érintkezések során bő alkalma van, — a szolgálat érdekében oda hason, hogy a vizsgáló orvos a harczipesség magasabb követelményeit mindig szem előtt tartsa.

Az orvos által alkalmasnak talált jelentkező megvizsgálata és felesketése ugyancsak a beidéző szárnyparancsnok, illetve helyettese dolga.

Bár a vizsga anyaga meghatározva nincs, csupán az van elrendelve, hogy a jelentkező saját írástudása és fogalmazási képességével a vizsga előtt írja le és kihallgatáson mutassa be életleírását mégis szükséges felemlíteni, hogy a vizsgán könyveden átsiklani nagy hiba.

Meg kell győződni mindenestor, hogy az olvasásban mennyire jártas a jelentkező, olvasás útján az olvasott anyagot megérteni és megtanulni képes-e, vagy legalább van-e rá remény, hogy pár heti iskolázás után ennyire tud majd haladni.

Különösen fontos a gyengén olvasó jelentkezőknél, hogy milyen a felfogásuk, s hogy az előttük felolvasott, vagy nekik előadott anyagot megérteni, és kellő biztossággal saját szavaikkal elmondani tudják-e? Fokozott mértékben áll ez a magyarajku jelentkezőkre.

Vizsga tárgya kell hogy legyen a családi, polgári, katonai előéletének felsorolása, eddigi országa, vagy vidékismeretének előadása és a politikai, valamint közigazgatási beosztásra vonatkozó elemi kérdések. Különösen puhatolandó, hogy a községi szervezetről milyen fogalma van, tudja-e mi az a főszolgabíró, alispán, járásbíró és törvényszék?

Kérdés tárgyává kell tenni, hogy volt-e büntetve és miért? Mi indította arra, hogy a csendőrséghez jelentkezék, ismeri-e a fardalmakat és terhes kötelezettségeket, melyeket a szolgálat a csendőrré ró?

Élebe kell táni, hogy erkölstelten, iszákos életmód, kártyázás és általában a fegyelmetlenség olyan mélyreható hibák, melyeket meg nem tűrünk, s ha valaki ilyen hibába esik, a katonai fegyelmi szabályok szigorú alkalmazása mellett bűnhődik.

Ha a jelentkező nem volna tisztában ezekkel, mindenesetre felvilágosítandó, nehogy későbbi hanyag, vagy közömbös szolgálatai mellett önmagát nyugtathassa meg

azzal, hogy olyan szolgálatra vállalkozott esküvel, melyet nem ösmert, s melyre nézve tett esküje nem oly szent és kötelező, mintha azzal tisztában lett volna.

Ha a jelentkező jó megjelenése, szellemi képessége és előképzettsége reményt nyújt, hogy belőle jó csendőr válhat, s ki is jelentette, hogy erős elhatározása csendőr lenni, következék a felesketés, melynek bizonyos ünnepekés színezetet kell adni, akár bevezető, akár követő oktatással és intellemmel, mely az önézretre hathat.

Az erős elhatározással nem bíró, gyenge alapismerekkel rendelkező, korlátolt felfogású, vagy fizikailag alkalmatlan jelentkező leghelyesebb már a felesketés előtt hazabocsájtani; oly hibák pedig, melyek az ajánló őrsparancsnok elnézéséből, vagy felületességéből eredőknek állapíthatók meg, részint azért, hogy az őrsparancsnok okuljon s tanuljon, részint pedig, hogy a felületességnek, nem törődömségnek gát vettessék, a körülményekhez képest októató figyelmeztetés, esetleg feddés tárgyai kell hogy legyenek.

Egyéni nézet dolga, de sokan osztják azon nézetet, s méltán, hogy a hiányos katonai képzettségű póttartalekosokkal szemben a vizsgát a legszigorubb mértékkel kell megtartani a felesketés előtt, mert a póttartalekos csak akkor válhat be, ha sorszámanál fogva jutott a póttartalékba, kifogástalan, erős szervezetű, jó megjelenésű, igen jó felfogású és kiváló kedvet mutat a csendőrséghez való belépésre.

Ezen szigorubb követelmények azért támasztathatnak velük szemben, mert a nem sorszámu, hanem kevésbé alkalmas szervezetüknl fogva a póttartalékba jutott legénység eo ipso nem képes a csendőrségi fardalmakat huzamos éveken át elviselni, hiányos katonai kiképzésülnek pótlása pedig úgy a saját, mint az oktató idejét túlságosan igénybeveszi s ha nincs igen jó megjelenése és felfogása, katonátlan fellépése azonnal feltűnik még a laikusnak is és imponáló képessége nullára csökken; éveken át sem képes a csendőr részére szükséges elméleti tudnivalók mellett a katonai elméleti dolgokat is — melyeknek oktatására mi csak kevés időt fordíthatunk — elsajátítani.

A legközségesebb ember is, ha valamire kezét, becsületszavát adta, tisztában van vele, hogy ígérteit be kell váltania. Azonban a kényszer katonai szolgálatnál letett eskü — bár minden polgár ember tisztában van a bíróság előtt tett eskü hordereje és a hamis eskü következményeivel — a köznép tudatában nem áll magas, hanem csak chablonos színvonalon, s nem tartatik azonosnak a bíróság előtt tett esküvel, annak dacára sem hogy az ünnepélyes felesketések melyek az ujonczokkal keresztülvitetnek, épen a letett eskü erkölcsi hatásának emelését czélozzák.

Epen ezért fontos hogy az eskütételt, mert erre az önkéntes belépésnél fogva körülményeink kedvezöbben folyhatnak be, a chablonosságból emeljük ki, hogy a csendőrnek azon pillanat, mikor esküjét letette, mindig mint fényes emlék lebeghessen szeme előtt és ehhez

mérhesse jóra való törekvésében igyekezetét, ez tarthassa vissza rosra való hajlamaiban a bajtót.

A felesketett próba csendőr azonnal a tanosztályba vonul be, további megfigyelése a tanosztály parancsnok dolga. Miután a tanosztályparancsnok éveken át foglalkozik kezdő elemekkel s így kellő tapasztalattal kell hogy bírjon a növendék megítélésében, sikeres eszközöket és módokat kell alkalmaznia, hogy a próba csendőrök önbizalmat nyerjenek és előszeretettel foglalkozzanak a megszabott teendőikkel.

Ha ez meg van, a kezdő próba csendőr a maga természetes valóságában mutatkozáván be, könnyű lesz őt értéke szerint osztályozni. Igen hamar észreveheti a korlátoltságot, a rosra való hajlamot, megátalkodottságot egyesekben a sok jó között, s önként kínálkozik az alkalom, hogy minden igyekezetét annak kikémlésére fordítsa, talál-e az illető egyéniségében alapot arra, hogy belőle csendőrt faragjon. Ha van benne némi erkölcsi érték, ártana neki is, a testületnek is, ha azonnali eltávolítást eszközölné ki, ezért a javítás minden eszközével további tűpróba alatt kellene őt tartania.

A kiben nyoma sincs az ily alaptulajdonságoknak, vagy a kiről kiderült a hosszabb megfigyelés során, hogy a benne feltalálni vélt erkölcsi érték fejlesztetlen, azt jobb ma, mint holnap elbocsájtásra javaslatba hoznia, mert az akár szellemileg, akár erkölcsileg alacsony színvonalu egyén jó csendőr nem lehet, s csak a megfelelő metélyezését segíti elő.

A hivatását így felfogó tanosztály-parancsnok megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a testületnek, mert egy nem közénk való egyén ily rendszer és felügyelet mellett nem töltheti hónapokig, éveik a létszámot, s nem adatik alkalom arra, hogy egyes haszontalannak ismert polgári egyén felvételével és megtartásával a községit, vagy városi polgárság, — ahhoz mérve a csendőr álláshoz kívánt feltételeket, — a csendőről, vagy általánosítva a csendőrségről fitymálva beszélhessen.

A tanosztály parancsnok gondja kell hogy legyen az is, hogy ne csak abból a körülményből lehessen a gyenge képességre, vagy nehéz előrehaladásra következtetni, hogy egyesek a rendszer négy havi kiképzési időn túl a tanosztályban visszatartattak, hanem maga a vizsgajegyzőkönyv adataival is nyujtsa erre elegendő támpontot. A vizsgázó bizottság más tagjai csak a vizsgán szerzett tapasztalatok alapján ítélnének az eredmény felett, míg a tanosztály-parancsnok az egész tanulmányi idő alatt, abban a helyzetben van, hogy az előrehaladás milyensége, a kifejtett szorgalom mértéke stb. szerint érvényesítheti véleményét az osztályozást illetőleg, illetve javasolhatja, hogy az esetleg zavarában 3 egységért érő feleletet adó próba csendőr, — ha erre meggyőződése szerint érdemes, — 4 egységet nyerjen.

Alig elvéve látni oly vizsgajegyzőkönyvi kivonatot, melyben 3, vagy 4 egységgel volna jelezve az egyes tárgyakban való előrehaladás.

Ez egy oly jelenség, melynek okait fürkészni kell s ha megtalálhatik és helyrehozható, mindent el kell követni, hogy helyrehozzassék.

Általában okai lehetnek ennek, hogy nem elég hosszú a 4 hónapi kiképzési idő a tananyaghoz képest vagy pedig, hogy egyes jobb képességű egyének kiképzése elstíttetik. Nem lehet az a főcél, hogy a próba csendőrök a vizsgán hanyatt homlok egy, esetleg két általános egység eredménnyel keresztül essenek, hanem csak az, hogy az adott körülmények között minél sikeresebben állják ki a vizsgát.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a kiképzés harmadik, negyedik hónapjában 3—4 hét alatt a próba csendőr többet képes az elméletiekből elsajátítani, mint a gyakorlati szolgálat mellett az örsön $\frac{1}{2}$ esetleg $\frac{3}{4}$ év alatt, — tehát miért vonnánk meg a lehetőségét annak, hogy különösen a néhány középiskolával bíró, vagy igen jó tehetségű és szorgalmu egyének szinte egymással versenyezve jeles eredménnyel vizsgázhassanak és egy erősebb alapot vigyenek magukkal a gyakorlati szolgálathoz? Talán azért, hogy a hiány az örsön mielőbb pótolva legyen? Hiszen tudjuk, hogy a hiány az örsön érzékeny baj, de azt is tudjuk, hogy milyen aránytalanul nagyobb haszon a szolgálatra az, ha a tudás által teljesen vértezett fiatal csendőröket szolgáltatathatunk testületünknek.

A levizsgázott próba csendőr további felügyelete és képzése az örs- és járásparancsnok teendője. Annak szigorú ellenőrzése pedig, hogy ezen parancsnokok megszék-e ebbeli kötelességüket, első sorban a szakaszparancsnok, másodsorban a szárnyparancsnok dolga.

Különösen fontos, hogy a szakaszparancsnok, kinek képesítése és ítélképessége nagyobb, ne csak az évi kétszeri szemlélt használja fel a próba csendőrök megismerésére, hanem minden más alkalmat is, sőt ha a próba csendőr szolgálat, kórházbanlét, vagy egyéb okból szemléjén jelen nem lehetne, a szakasz székhelyére való berendelését is foganatosítsa, hogy őt megvizsgálhassa, képességeiről magának véleményt alkothasson, mert jó lelkiösmérettel csak oly próba csendőr véglegesítésére tehet javaslatot, a kit alapszámban ismer, s akiről tudja, hogy a testületnek hasznavehető tagja lehet.

A szárnyparancsnok alárendelt parancsnokai ily irányu működését ellenőrzi, a hibákat, mulasztásokat a maga idejében orvosolja, s az arra való próba csendőrök véglegesítésére kerületi parancsnokságának javaslatot tesz, melynek alapján az állományparancsnok okmányolja, hogy a próba csendőr végleges állományba vétetett s a kiegészítés befejezést nyert.

Miután állományunknak csakis felette óvatossá, körültekintő kiegészítést nyujthat biztos reményt arra, hogy testületünk fokozatos fejlődése biztosítható, a bajtársakhoz azon szeretetteljes kéressel fordulok, hogy ne szünjenek meg a kiegészítés nehézségeit oadaó támogatásukkal elháritani, s mint a kiegészítés tényezői legyenek rajta szívvel, lélekkel, hogy testületünkbe csak

oly egyén juthasson, a ki közénk való, becslésünkre, a csendőr névre érdemes, s a kiben nem csalatkozhatunk.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK

Egy betörő kinyomozása ujjlenyomat alapján.

A «Der Gendarm» f. é. 26. számában Köppe csendőr-mester a következő nyomozást közli:

Az 1906. év október hó 21. és 22. közötti éjjelen 1 óra tájban azon értesítést kaptam, hogy állomás-helyemen a község végen lakó kovácsnál, annak távolléte alatt, betöréses lopás történt. A helyszínére sietve, megállapítottam, hogy a tettes a konyhaablakon át, miután annak egyik tábláját betörte, hatolt be a lakásba. Itt az íróasztal felsőlapját bezuva, abból a mellékszobában elhelyezett pénzszekrény tartalék kulcsát kivette, a pénzszekrényt kinyitotta és a benne volt készpénzt, 2600 márkát kivette. Megállapítottam továbbá, hogy a tettes az udvarra egy fal átmásása után jutott. Ez a fal el volt lepve lerakodott fekete korommal, mi által a keze is kormos lett és midőn kormos kezével a fehérre festett ablakráját megmarkolta, ujjlenyomatai azon visszamaradtak.

A tettes kilétére nézve különben biányozott minden támpont és a legkörültekintőbb nyomozás sem vezetett eredményre. Délélt 10 óra tájban a szomszédos őrsről, hol közben szintén értesültek a betöréses lopásról, azon tudósítást kaptam, hogy az előző éjjelen egy a helyszíntől négy km. távolságra fekvő községben egy idegen ember tűnt fel költségei által. Az illető reggel 4 óra felé távozott el kocsin a községből két utazó kíséretében.

E közlés alapján azonnal kerékpárra ültem és elindultam az idegen üldözésére. A nyom több községen keresztül Berlin felé vezetett. Közben megállapítottam, hogy a gyanúsított és az utazók nem állottak közelebbi ismeretségben és az előbbi feltűnő módon csatlakozott az utazókhoz, arra kérve őket, hogy kocsijukon vigyék magukkal Berlinbe. A nyomot követve, csakhamar megtaláltam a két utazót, valamint a kocsist, ki őket Berlinbe szállította. Ezekről megtudtam, hogy a gyanúsított, miután közösen több mulatóhelyen megfordultak, a kocsival a Markus út 36. számú házhoz hajtott. Itt aztán teljesen eltűnt a nyoma és miután beláttam, hogy egyenruhában a további üldözést hiába folytatom, a berlini rendőrségnél az esetről jelentést téve, kértem a nyomozás további folytatását. Egyben átszolgáltattam a magammal hozott ablakráját, a melyen a gyanúsított ujjlenyomatai voltak láthatók.

A berlini rendőrség átvéve a nyomozást, nyolcz nap elteltével a gyanúsított egyént, egy Zunker nevű büntetett előéletű cipész személyében főtallalta. Zunker a közben beszerzett bizonyítékok dacára állhatatosan tagadta a cselekmény elkövetését és tagadása mellett megmaradt a főtárgyalás folyamán is. Csakhogy taga-

dása mit sem használt, mert a beidézett szakértő az ablakrájáról készített fényképmások alapján kétség-telenül bebizonyította, hogy az ujjlenyomatok Zunker kezétől származnak. A bíróság ennek alapján el is ítélte három évi fegyházra.

*

Ebből a nyomozásból is kitűnik, hogy milyen rendkívüli fontossága az esetleg feltalált ujjlenyomatok megőrzése a tettes megállapítására nézve. A mi csendőreinknek is jó lesz nyomozásoknál arra figyelemmel lenni. Nagyon gyakran megeshetik, hogy olyan büncselekményeknél, hol minden egyéb nyom hiányzik, a tettes véres, vagy bepiszkitott kezeinek nyomát a falon, ablakon vagy más helyen vagy tárgyakon, visszahagyja. Az ilyen ujjnyomok nagyon könnyen rávezethetnek a tettesre.

Ha ugyanis a tettes szokásos gonosztevő, akkor nincsen kizárva, hogy ujjlenyomatai már előző eseteiből kifolyólag őriztetnek és akkor a talált ujjlenyomatok kétség-telenül rámutatnak a tettes kilétére. Vagy pedig az ujjlenyomatok a gyanúsított egyének közül mutatnak rá csalhatatlanul az igazi tettesre. Az ilyen ujjlenyomatokat tehát minden esetben a legnagyobb gondossággal kell megőrizni és addig is, míg erre nézve más intézkedés nem lép életbe, további felhasználás végett a bíróságnak átadni. Tervbe van ugyanis véve egy országos központi ujjlenyomat nyilvántartás létesítése Budapesten. Ha ez a nyilvántartás szervezve lesz, akkor a talált ujjlenyomatok itt fognak összegyűjteni és csak ide kell majd fordulni a szükséges felvilágosítás beszerzése végett.

KÉPEINKHEZ.

A dorozsmai vasuti szerencsétlenség.

Szinte páratlan és egyedülálló az a vasuti szerencsétlenség, mely e hó 12-én Dorozsmánál a budapest-orsovai gyorsvonattal történt. A gyorsvonat a Szegeď felőli váltónál átrobotogott, mire a vonat negyedik kocsija, a postakocsi, valószínűleg tengelytörés, vagy a váltó hirtelen elhajlása következtében, a sző szoros értelmében kettétört. A gép és a vonat eleje tovább rohant, míg a postakocsit követő kocsik a sínből kiugorva belérohantak a mellékvágányon állott salakos kocsi- és egymásba torlóva, az utolsó kocsik kivételével összezúzódtak. Alig másodpercznyi idő alatt három halálest és tömérdek sebesülés történt. A következő pillanatban már csak egy alakatlan romhalmaz maradt a baleset helyén. A váltó is teljesen összezúzódtott és így utólagosan még a szerencsétlenség tulajdonképeni oka sem volt megállapítható. A rémes esemény színhelyéről néhány képet mutatunk be olvasóinknak.

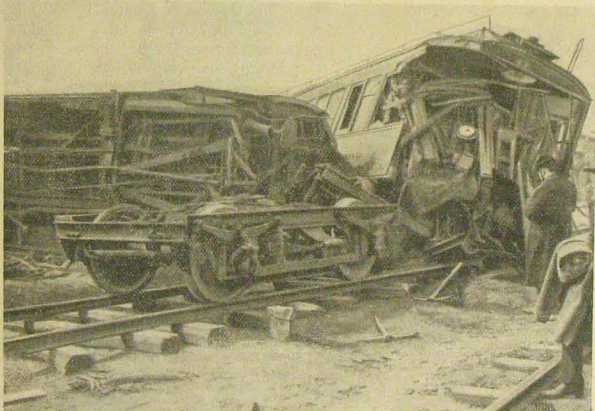
HIREK.

Halálos kimenetelű verekezés. Vajdahunyadon április 13-án az országos vásáron Brenyó Ádám, egy aznap

levő bottal Brenyót megverték s őt könnyen meg is sérelmezték. Az olaszok ezután egy közeli kocsmába mentek, hova Brenyó is követte őket Demeter Ferencz nevű társával, azon kijelentést téve, hogy az olaszt

Az ütközőkocsi.

A hálókocsi.

besorozott alpestesi legény és Tullio Eduardo olasz vállalkozó egymás mellett elhaladva, vállalkokkal véletlenül összeérték, mit mindkét fél szándékosságnak vélvén, dulakodásba elegyedtek, Tullio és társai a náluk

megöli. Ebből a kocsmából azonban eltávolították őket. De később megtudva, hogy az olaszok a Milos-féle vendéglőbe távoztak, oda is elmentek s midőn a vendéglőbe betérni akartak, az olaszok a két román legényt

ütegelni kezdtek, mire Brenyó egy hosszupengéjű késsel Tulliot szíven szurta és társával együtt elfutott. A korszámban levők üldözöbe vették a menekülőket, sőt Tullio is, de ez mintegy 30 lépés után összeesett és nyomban meghalt. A tettes a csendőrség által elfogatott s a bíróságnak átadott.

Megtámadott csendőr. Április 19-én a gömörmegyei Bezéte községhez tartozó Bakimalom mellett Cseh István csendőrt Kristóf József és Kónya András berzétei özigányok, kiket a csendőr verekedésért elővezetni akart, előbbi egy nagy bottal, utóbbi pedig egy vaskalapácsal megtámadtak. Cseh csendőr Kristóf Józseffel szemben löfégyvert volt kénytelen használni, minek következtében ez a helyszínen meghalt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Elekromos világítótornyok. A régi világítótornyok öt-hat ezer gyertyafénynek megfelelő világítása szinte csudaszámba ment. Az első elekromos világítótorony latvanzer gázlámpa fényt sugározta a messzeségbe, míg az 1881-ben Marseilleben fallított torony világítása százhuszhétezer gyertyafényű volt. Ezzel nem elégedtek meg és az optika haladását más tökéletességekkel egyesítve, létrehozták a kilencszázazernyi lángot lövellő világítótoronyt. Nemrég építették meg a héve-i világítótoronyt Havre mellett, melynek fényintenzitását kétféle ötsházaker lángra emelték.

Ez a hatalmas fény bevilágítja az ocean messze belátható részét, míg reflexzét Anglia deli partjain is meglátják. Mily óriás különbség ez, nem szólva a közepkori világítótornyokról, csak a harmincz év előttről, kitűnik már abból is, hogy a maximumig fejlesztett és olajjal táplált öt-hatezer gyertyafényű láng a tengeren nem világított be nagyobb területet mint tizen-nyolcz kilométert.

Péterfillér. Állítólag a 728-ban meghalt Wessxi Ina király rendelte volna el a katolikus egyház fölsegítésére ezt a kötelező adományt, de ez kétséges. Biztosan csak annyit tudunk felőle, hogy kezdetben a Péterfillért az angol, később a dán, svéd és norvég katolikus egyházak kötelezőleg fizették, úgy, hogy minden háztulajdonos, kinek évenként legalább harmincz garas tiszta jövedelme volt, egy ezüst garast tartozott fizetni, mit a püspökök szedtek össze. Ennek az adónak kötelező volta VIII. Henrik idejéig állott fűnn. A reformáció ideje alatt azonban majdnem teljesen megszűnt. Manap a Péterfillér önkényes szeretetadomány, melyet a katolikus hívektől a papok szednek, hogy a római pápának segítésére és gyarmolítására küldjék, a mióta az olaszok birtokaitól megfosztották és a császárok császáranak világi hatalma csak a Vatikán területére szorítkozik. A palotának, melynek építése 200,000,000 frankba került, körülbelül 1500 helyisége van s nem 11,000, mint a monda regéli.

Pénztelen nemzet. Oroszország tífiszi kormányzóságának tionei kerületében körülbelül hétezer lelket számláló néptörzs lakik, mely a pénzegység használatát ma sem ismeri és árujáért, munkájáért pénzt nem fogad el. A csevuorok értékegsége a tehén, (10 rubel). Négy tehenet adnak a kanczalóért és hatot a csodórért. Igazságszolgáltatásuk elég sajátos. Az emberölést, rablógylókosságot a megölt rokoni buszolja meg. Verekedésért, súlyos testi sértésért a törzs vénei nem zárják el a bűnöst, hanem bírságot rónak rá. Az agyvelőig ható koponyabeverés ára tizenhat tehén, míg, ha vala-

kinek a homlokát megszurják, azért a bírság három kos (7 rubel, 29 kopek.) — Drákó idejében még a görögök sem ismerték a pénzt, ők is barmokban állapították meg a bírságokat. Az első pénzt Mózes említi. Ennek a sekel nevű pénzdarabnak a mintáját a zsidók a templomban örítették. (1 sekel = 6 tehén = 4 drachma = 1 frt 60 kr.)

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Vaseszközök rozsdásodása ellen. A fényes vaseszközök, kivált ha nincsenek folytonosan használatban, igen könnyen kapnak rozsdát. A mit aztán nagyon nehezé letisztítani. Hogy a megrozsdásodást elkerüljük, a következőképen járjunk el: Keverjünk osontolaj közé egy kevés petroléumot, egy darab gyapotrongyot mártsunk bele s ezzel dörzöljök be a vaseszközt, midőn azt egy darabig nem szándékozunk használni; előbb azonban egy száraz ronggyal törölgesünk tisztára a vastárgyat. Ha már a rozsdá belekapott volna a vasba, vegyünk homokot, hintsük be azzal az olajos rongyot s úgy folytassuk a dörzsolést, míg csak a rozsdafolt ki nem kopott.

Puncskészítés mézből. A mézből kitűnő ízű, egészséges puncsot lehet a következőképen készíteni: két személyre vegyünk egy liter vizet, 250 gramm mézet, kevés fahéjt, szegfűszeget, továbbá egy kis narancs- vagy citromhéjat és narancs vagy citrom kipréselt levét. Mindezeket addig kell főzni, míg a keverék egy negyed része el nem főtt, a főzés közben a felszínen képződő hab leszedendő. A narancs- vagy citromlevet jobb forralás után keverni hozzá, mivel máskülönben zamatajának egy részét elveszíti. Kellő forralás után szűrendő és egy negyed liter arak hozzá öntése után akár hidegen, akár melegen élvezhető.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelek, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

J. Örsvezető. 1. Kérdésére elvbl nem válaszolunk. Kérdesze meg a szakaszparancsnokságtól. 2. Attól függ milyen bűnvádi perrendtartást akar, magyarázatokkal vagy anélkül. Maga a törvény 3 k. 60 f. be kerül s bármely könykereskedés szállítja.

J. G. Göncz. Az igényjogosultsági igazolványra igénye van. Szolgálati uton kell kérelmezni. Hogy minő okmányokkal kell kérelmet támogatni, azt a törvényhez (melyből idéz s így birtokában van) csatolt rendeletből láthatja.

J. J. csendőr. Offenbánya. Ott a bosznia-hercegovinai csendőrelégység elítélkeiről volt szó.

E. F. csendőr. Minden hó 1-én és 15-én. Kezdő évi fizetés 840 kor. Közvetlen átílépés esetén a csendőrségi és bármíno más megszoktatás nélküli teljesített állami szolgálat be lesz számítva.

P. L. Nem kötele, de szolgálati ideje csak az újabb szolgálat megkezdésének napjától lesz számítva.

Bánya M. Első és legfőbb feladat, hogy a folyamodónak tartalékos tiszti vizsgája legyen. Emellett természetesen a folyamodók előképzettsége is dönt. A körvényt (1 k. bőlgyel) a hadügyminiszterhez, vagy ha a folyamodó honvéd, a honvédelmi-miniszterhez ezimelve az illetékes kiegészítő parancsnoksághoz kell benyújtani. Kilátása nem sok.

Szabó járásörnmester. Ezt még most nem tudjuk, de annak idején minden örs megtudja.

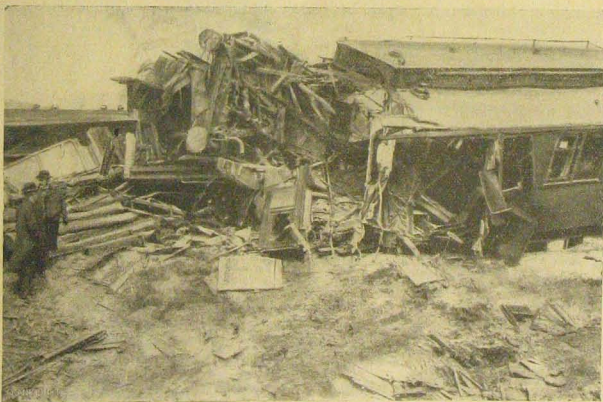
Dőtő. Nyugdíjra tarthat igényt.

Gyöngyösi csendőr. Ha az eset úgy történt, amint leírja, legalább a régi pipát köteles visszaadni és erre per esetén a bíróság is elmarasztalja.

nyert. **V. L. őrsvezető.** A huzási lajstrom itt nem kapható. Forduljon e végett közvetlenül az illető egyesülethez, vagy oda, ahol a sorsjegyet vette. **T. Érdeklődő, Őrsparancsnok Bolya, J. járásörmester Medgyes. Öreg zsandár, T. J.**

Az egymásba szaladt hálókocsi és teherkocsi.

Egy első osztályu kocsi.

T. J. csendőr. Kérdésére elvből nem válaszolunk. Forduljanak felvilágosításért előljárójukhoz.

Sorsjegyekről. Sz. városi. A 986/13. sz. Bazilika sorsjegye már régebben ki lett sorsolva 13 koronával. A többi eddig nem

őrsvezető, N. G. őrsvezető, Papp őrmester és D. J. őrmester: Sorsjegyeik eddig még nem lettek kihuzva. **V. J. csendőr Letenye.** A 3707/29. sz. Józsviv sorsjegye 4 koronával már régebben ki lett sorsolva.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Szótalány.

Ki volt az, ki a világ negyedrészt lelte?

Verstálány.

Első tagom számmal is ki lehet fejezni.
Mások nélkül nem lehet senkit lefejezni.
Együtt: vasárnap éjjelen.
Hívás nélkül is megjelen!

Megjeféjési határidő: 1907 május 12-e.

Mind a három talányt megfejtek között egy darab Erzsébet-
királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kisorsolva.

*

Lapunk 14. számában közölt fejtörők helyes
megjeféjése:

Képtalány: *Fukarság és tékozlás*, — Betűrejtvény:
Fekete zászló — Számrejtvény: *9*.

*

Helyesen megfejtették: Kovács János II. csendőr Enese, Szász
András orv. Nagydísnó, Rafisi őrn. Kiskunlacháza, Dén J.
és Szabó J. II. ez. őrsvezetők Preditál-telep, a heledi csendőrorv.,
Balla Lipót csendőr Krasznokvajda, Antal L. őrn., Zsigmond és
Szöcs őrsvezetők Zaja, Fehérváry János csendőr Málnapatak,
Csepri Kálmán orv. és Vidos György, Homor György csendőrök
Kékkó, Arros Sándor őrsvezető, Kelemen Bálint ez. orv. és
Harai Antal csendőr Bodonkút, Nagy János csendőr Nagydísnó,
Czajdik őrmester Osztróka, Pichler J. ez. őrsvezető, Kreith
J. orv. Léka.

*

A kisorsoll Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet
Kovács János II. csendőrnek Encsére elküldöttük.

NYILTÉR.*

Erőt, kitartást és munkabírást megerősítő kirándulá-
soknál nyerne a turisták, kerékpárosok és lovasok az által, ha
azok a munka előtt és után tagjaikat a kigyó védjeggyel ellát-
ott Kwizda féle Fluidnal rendszeresen bedörzsölik. Ezen előnyö-
sen kipróbált szer kitűnően alkalmas erősítő dörzsölésre, mely
csakhamar megszünteti az izmok fáradtságát és petyhüdségét s a
testet a legnagyobb erő kifejtésére képesíti. A Kwizda-féle
Fluidnak nem volna szabad semilyen turista, kerékpáros és lovas
felszereléséből sem hiányoznia.

* Az e rovathban közöltétekért nemvállal felelősséget a szer-
kesztőség.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsege folyó évi apr.
hó 17-én Prágában kelt legfelsőbb elhatározásával:

Petrás-Kammerer Gyula alezredést, az I. sz. csendőr-
kerület parancsnokhelyettesét a VII. sz. csendőrkerület
parancsnokává legkegyelmesebben kinevezni és egy-
idejűleg

tolosvai Nagy Gábor ezredesnek, a VII. sz. csendőr-
kerület parancsnokának hasonmínóságban, nemkülönb
somlyói Szilágyi Ödön őrnagynak, a VII. sz. csendőr-
kerület másodtörzstisztjének, a felállítandó debreczeni
VIII. sz., továbbá

Hotek László őrnagynak, VII. sz. csendőrkerületbeli
másodtörzstisztnek a II. és

Várady Ede őrnagy, II. sz. csendőrkerületbeli másod-
törzstisztnek, a VII. sz. csendőrkerülethez, mindhárom-
nak parancsnokhelyettesi minőségben való áthelyezését,
végül pedig

Körner Károly őrnagy, V. sz. csendőrkerületbeli másod-
törzstisztnek, kerületénél létszám felett való vezetésé-
mellett, a honvédelmi miniszterium 16. osztályába való
beosztását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsege folyó évi apr.
hó 11-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával leg-
kegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy

Némethy Ferencz, a II. sz. csendőrkerületnél létszám-
mon felül vezetett, a honvédelmi miniszterium 16. osz-
tályába beosztott I. osztályú századosnak, kitűnő szolgá-
lataiért a legfelsőbb megelégedés kifejezése tudtul
adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsege 1907. évi márci-
us hó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Békési Jakab, III. sz. csendőrkerületbeli törzsörmes-
ternek hosszu és kötelességű szolgálataért a koronás
eszt érdemkereszettel legkegyelmesebben adományozni
méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsege folyó évi márci-
us hó 29-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Rhein János, m. kir. V. és

Nagy Géza, m. kir. III. sz. csendőrkerületbeli járás-
ormestereknek hosszu és kötelességű szolgálataért a
koronás ezüst érdemkereszettel legkegyelmesebben adomá-
nyozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsege folyó évi apr.
hó 10-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával leg-
kegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a m. kir.
VII. sz. csendőrkerület állományába tartozó:

Záray Ödön százados, a román koronarend tisztí
keresztjél,

feiső-őri Cseresnyés Emil főhadnagy, a román korona-
rend lovagkeresztjél, továbbá

Grosz Frigyes járásormester, a román III. osztályú
vitézségi és hűségí érdem,

Wilhelm István járásormester, a román «Serviciu
credincios» I. osztályú érdem és végül

Csáki Lőrincz őrsvezető,

Bedners János és

Nussbaumer János czimzetes őrsvezetők a román „*Serviciu credincios*” II. osztályu érdemét elfogadhatják és viselhessek.

Kinevezések.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1907. április 22-én kelt 4334/eln. számú rendeletével 1907. évi május hó 1-ével *pótszárnyparancsnokokká* kinevezettek:

Spalla Aurél, II. sz. csendőrkerületbeli százados, szentesi szárnyparancsnok, ugyanezen csendőrkerületnél: Szegedre;

Bariss Árpád, IV. sz. csendőrkerületbeli százados, kassai szárnyparancsnok, ugyanezen csendőrkerületnél: Kassára;

Buday-Unger Gyula, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, győri szárnyparancsnok, ugyanezen csendőrkerületnél: Szekesfehérvárra;

Burján Endre, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, soproni szárnyparancsnok, a III. sz. csendőrkerülethez: Budapestre;

Jakab Sándor, III. sz. csendőrkerületbeli százados, debreczeni szárnyparancsnok, a VIII. sz. csendőrkerülethez: Debreczenbe;

Záray Ödön, VII. sz. csendőrkerületbeli százados, brassói szárnyparancsnok, ugyanezen csendőrkerületnél: Brassóba;

Czibere István, I. sz. csendőrkerületbeli százados, kolozsvári szárnyparancsnok, ugyanezen csendőrkerületnél: Kolozsvárra és végül

Fuxhoffer Gyula, V. sz. csendőrkerületbeli százados, pozsonyi szárnyparancsnok, ugyanezen csendőrkerületnél: Pozsonyba; továbbá

a m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1907. évi április 22-én kelt 4263/eln. számú rendeletével *csendőrszámvivő-tiszthelyettesekké* kinevezettek:

Hein György, IV. számú csendőrkerületbeli járás-örmester (1. rangszám) a III. sz. csendőrkerület állományában;

Erdélyi Sándor Lajos, III. sz. csendőrkerületbeli törzsrömester (2. rangszám) a VIII. sz. csendőrkerület állományában;

Fodor Emil, VII. sz. csendőrkerületbeli törzsrömester (3. rangszám) az V. sz. csendőrkerület állományában;

Hajnal Aladár, V. sz. csendőrkerületbeli törzsrömester (4. rangszám) a VII. sz. csendőrkerület állományában és végül

Bacsinszky Zsigmond, III. sz. csendőrkerületbeli törzsrömester (5. rangszám) a VI. sz. csendőrkerület állományában.

Megbízások.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1907. évi április hó 22-én kelt 4334/eln. számú rendeletével, 1907. évi május hó 1-vel *megbízattak*:

Balló Rezső, VII. sz. csendőrkerületbeli százados, dévai szárnyparancsnok, ugyanezen csendőrkerületnél,

Tyll László, III. sz. csendőrkerületbeli százados, nyiregyházi szárnyparancsnok, a II. sz. csendőrkerületnél a II.-od törzstiszti teendőivel; továbbá

Rómay Béla, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, szé-

kesfehérvári szárnyparancsnok, a VII. sz. csendőrkerületnél és

Benze Bálint, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, pécsi szárnyparancsnok, a VIII. sz. csendőrkerületnél a II. törzstiszti teendők ideiglenes végzésével; továbbá

Geney Arnold, VII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, dévai szakasparancsnok, a dévai;

Goreczky Gyula, VI. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, győri szakasparancsnok, a győri;

Kleiner Gyula, II. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, nagybecskereki szakasparancsnok, a nagybecskereki és

Domby Sándor, VI. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, szekesfehérvári szakasparancsnok, a szekesfehérvári szárnyparancsnokság; végül

Szinte Gábor, III. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, a IV. sz. csendőrkerületbe való egyidejűleges áthelyezése mellett, a felsővisói,

Zsákó József VI. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, a VII. sz. csendőrkerületbe való áthelyezése mellett; a fogarasi;

Mallár Béla, II. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, ugyanazon csendőrkerületben; a zombolyai;

Boros Lajos, V. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, a II. sz. csendőrkerületbe való áthelyezése mellett; az oravicabányai;

Erdélyi Rikárd, V. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, a II. sz. csendőrkerületbe való áthelyezése mellett; a fehértemplomi;

Marschalek János, IV. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, az I. sz. csendőrkerületbe való áthelyezése mellett; a besztercei;

Földvárszky Pál, IV. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, ugyanazon csendőrkerületben; a munkási;

Somogyi Mihály, V. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, a III. sz. csendőrkerületbe való áthelyezése mellett; a gyöngösi;

Löcherer Andor, VII. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, a VIII. sz. csendőrkerületbe való áthelyezése mellett; a nagyszalontai és

Todorcsk Lajos, VI. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, a VIII. sz. csendőrkerületbe való áthelyezése mellett; az orosházi szakasparancsnokság ideiglenes vezetésével.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter részéről:

Palkó Sándor, V. számú csendőrkerületbeli őrmester, és

Albert János V. számú csendőrkerületbeli járásörmester, mindkettő a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb időn át kifejtett kötelességű és eredményes működéséért.

Előléptettek:

az öt évi tényleges szolgálat befejezése után:

Blága Péter, *Elniszkí Demeter*, *Ruszu János* és *Harmat Ferenc* II. sz., *Gellért Imre*, *Sztecunics László*, *Falkos Bálint*, *Kerekes Sándor*, *Sopronyi János*, *Simonovszky András*, *Siklódi Imre*, *Juhász Mihály*, *Bozsó Ferenc*, *Konvári Mihály*, *Ilku György*, *Kerekes István*, *Miklós Dávid*, *Barna András* és *Gondos János* IV. sz. csendőrkerületbeli csendőrök, *csendő* czimzetes őrsvezetők.

Lovaglási jutalomdíj.

Földes László őrsvezető, Tólos Antal ez. őrsvezető és Zatykó József őrsvezető, valamennyi a III. sz. csendőrkörület állományában, vizsgálati lovaknak három éven át megszokott nélkül történt lovaglása és szolgálata-
pes állapotban való bemutatásáért, 3—3 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

Törzsrörmesteri vizsga.

A magyar királyi I. számú csendőrkörület állományában, a törzsrörmesteri vizsgát Kóka András czimzetes őrmester «jeles», Lajos Károly őrsvezető «jeles» és Ferenczi Árpád czimzetes őrsvezető «jó» eredménnyel április hó 3-án letették.

Járőrszervezői jelvényekkel elláttattak:

Petri Antal, Csányi Alajos, Kuzmics Péter, Ballay József, Szöke Gyula, Kiss Dénes, Petrovics György, Tolmácsi József, Mihálovics Ferencz, Tóth Mihály, Agerár Péter, Wilhelm Károly, Kiss Magyar György, Király Benedek, Laczkó Tamás, Varga Illés, Mikuleszku Demeter, Prisztál Antal, Kollár Péter, Páncsics Pál, Mátis Miklós, Békési János, Blága Péter, Bedő János, Mellen Mihály, Bodnár Fülöp, Major Miklós, Prekupós György, Kollár János, Gróza Traján, Horvatics Viktor, Bartha István, Keszöcze István, Nagy Sámuel, Sánta János, Pjoff Mihály, Muntján György, Szabó József II., Mártonosi Pál, Ferencz Tamás, Királyzszki Duán, Kolek Márton, Sedlák István, Szétán Miklós, Barabás András, Urlesicz György, Szabó Zsigmond, Dances Áron, Csepő Sándor, Pálfi Áron, Polovics János, Kóka Gyárás, Sebestyén János, Barabás Ferencz, Hadnagy Mózes, Tok Pál II. sz. Szmarek János, Nedulás Gyula, Fekete János, Práth Péter, Ferge Imre, Margalics Simon, Kiss Pánfilimon, Pap Illés, Vig László, Nagy Gábor, Tólos Gábor, Nyakó Imre, Ferenczi György István, Budai Mihály, Kovács János, Kasztner Dávid, Kádár Lajos, Duló Flórián, Rieger Lajos, Pintér Lajos, Vince János, Bukva János, Gazi János, Szucs Mihály, Riegel Dezső, Jochmann János, Bálint István, Sclvika Mihály, Herbály Lajos, I. Buka Imre, II. Buka Imre, Szélesi Miklós, Bródi István, Somogyvári György, Agg János, Rozsnyai János, Deleznán János, Turi Imre, III. sz. Rusznák Pál, Ivancsik András, Nagy József, Opra-Bódi Pál, Nagy János, Turcsányi Bertalan, Kovács József, Voda Simon és Jónás Mihály, IV. sz. csendőrkörületbeli csendőrök.

Házasságra léptek:

a m. kir. I. sz. csendőrkörület állományában:
Bajkó Ferencz ez. őrmester Molnár Vilmmával, 1907. évi április hó 2-án Zilahon;
Kordá Lajos őrsvezető Lippai Anna-Rozáliával, 1907. évi április hó 1-én Magyarcséknén;
a m. kir. II. sz. csendőrkörület állományában:
Király Lajos őrmester Török Iona Laurával, 1907. évi március hó 21-én Tordán;
a m. kir. III. sz. csendőrkörület állományában:
Ókrós János ez. őrsvezető Halmai Mária Magdolnával, 1907. évi március hó 23-án Jászkarajenőn;

Fogarasy Gyula őrsvezető Czegledi Erzsébettel, 1907. március hó 20-án Füzeggyarmaton;

Gál Lajos ez. őrmester Frank Etelkával 1907. évi április hó 1-én Sárkeresztesen;

a m. kir. IV. számú csendőrkörület állományában:

Orosz Pál őrsvezető Deli Zsuzsannával, 1907. évi március hó 23-án Gulácson;

a m. kir. VI. sz. csendőrkörület állományában:

Husveth János őrsvezető Rostási Máriával, 1907. évi április hó 2-án Szilashalászon;

a m. kir. VII. sz. csendőrkörület állományában:

Móré Ágoston ez. őrmester Tréfán Máriával, 1907. évi április hó 2-án Kézdizsentkereszten.

PÁLYÁZATOK.

Egy fogházörmesteri állás a székesfehérvári kir. törvényszéki fogháznál. Fizetés pótlékkal 1000 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona, esetleg természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székesfehérvári kir. ügyészséghez 1907. évi május hó 19-ig.

Egy hivatalzolgái állás az antalfalvi kir. járásbírózagnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 100. Magyar nyelv szóban és írásban, német és szerb nyelv ismerete. Kérvények a pancsovai kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi május hó 8-ig.

Három irodaszolgái állás a m. kir. VIII. számú csendőrkörületi parancsnokságnál Debreczenben. Fizetés pótlékkal 768 korona. Szabályszerű lakpénz. Természetbeni ruházat mellékkeltménnyel. Magyar nyelv szóban és írásban. Könyvmda és kézi sajtó kezelésében való jártasság. Kérvények a m. kir. belügyminiszterhez czimmezve a m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnoksághoz Budapesten 1907. évi május hó 30-ig.

Egy iskolaszolgái állás a czegledi állami főgymnásiumnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 120 korona, esetleg szabad lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a vallás- és közoktatási miniszterhez czimmezve a czegledi állami főgymnásium igazgatóságához 1907. évi május hó 10-ig.

Egy szolgái állás a budapesti kir. magyar tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 700 korona. Ruhailletmény 100 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Betegápolásban való jártasság. Kérvények a budapesti kir. m. tudományegyetem Rector Magnificusához 1907. évi május hó 20-ig.

Egy szolgái állás a budapesti kir. magyar tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Kérvények a budapesti kir. m. tudományegyetem Rector Magnificusához 1907. évi május hó 20-ig.

Egy hivatalzolgái állás a m. kir. székesfővárosi adófelügyelőségél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székesfővárosi kir. adófelügyelőhöz (Budapest, IX., fővámház) 1907. évi május hó 20-ig nyújtandók be.

Egy fogházőri altiszti állás az eszéki kir. törvényszéknél. Fizetés 750 korona. Lakpénz 120 korona. Ruhailletmény 80 korona. Horvát nyelv szóban és írásban. Kérvények az eszéki kir. törvényszék elnökségéhez 1907. évi május hó 9-ig.